

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR: CIRU ECONOMU

Licențiat în drept din Paris, Procuror-General la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România 40 lei
6 luni 20 „
3 luni 10 „
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc tot-d-a-una înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI—5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

S U M A R

Studii asupra legilor rurale (urmare) de d-l Dem. D. Stoenescu ;

JURISPRUDENȚĂ :

Curtea de Casație s. I : Ministerul Domeniilor cu Max Rapaport ;

Idem s. III : Preotul N. Athanasie cu L. A. Korner ;

Curtea de apel București s. I : Laslo Micloș cu I. M. Rosen ș. a. ;

Tribunalul Brăila : I. & V. Flori cere declararea în faliment a fostei firme G. Ieiteles ;

Trib. civil din Rethel : Când are loc aplicarea art. 1826 C. civil privitor la interziși ?

STUDII ASUPRA LEGILOR RURALE

II *)

Un sătean improprietărit cu pământ rural poate dispune de el prin testament ?

Aceasta este o altă chestiune privitoare la legile rurale, care a dat naștere unei discuțiuni controverse. Și privitor acesteia, ca și altora, jurisprudența noastră a variat ; nu este încă nimic stabilit definitiv. Ar fi de dorit, ca în materia importantă a acestor legi, oscilația interpretărilor să înceteze.

Întrebarea de mai sus a dat loc discuțiunilor juridice de oarece în art. 7 al legii din 1864, se găsesc următoarele rânduri : «De la promulgarea decretului acestuia, în termen de 30 ani, săteanul, sau moștenitorii săi, nu va putea înstreina, nici ipoteca proprietatea sa, nici prin testament, nici prin acte între vii, de cât către comună sau către vreun alt sătean».

De asemenea în legea interpretativă din 1879 este al. 1 al art. 1 : «Toate actele prin care un sătean, sau moștenitorii săi, va fi înstreinat, prin testament sau între vii, către vre-o persoană alta de cât comună sau vre-un sătean, pământurile ce le are în virtutea legii pentru proprietatea rurală din 15 August 1864, sunt și vor fi nule, conform art. 7 din menționata lege».

Acestor două articole li se opune aliniatul 2 al

articolului 1 al legii din 1879, care sună : «Se înțelege că potrivit legii din 1864, învoirea dată sătenilor de a cumpăra pământuri d'ale foștilor clăcași, a fost și este mărginită numai în favoarea cultivatorilor săteni, cari nefiind clăcași în anul 1864, nu au avut asemenea pământuri. Această învoire a fost și este individuală și mărginită pe întinderea de pământ recunoscută unui fost clăcaș prin legea din 1864». Se mai opune și art. 8 al legii din 1864, cu următorul coprin : «Când un sătean va muri fără testament, sau fără a avea moștenitori legitimi, partea lui o va lua comuna, cu îndatorire de a plăti datoria lui pentru despăgubirea clăcei, după art. 22».

Din aceste texte citate mai sus reese, socotesc într'un mod destul de clar, că un sătean improprietărit cu un pământ rural poate dispune de el prin testament.

Motive :

Deși art. 7 al legii din 1864, precum și art. 1, al. 1 al legii din 1879, spun că pământurile rurale nu se pot înstreina de cât către comună sau către alți săteni, însă această restricțiune nu este prevăzută pentru dispozițiunile testamentare, de oarece din al. 2 al art. 1 al legii din 1879, mai sus citat, reese că este prevăzută numai pentru vânzări. Și de oarece și prin art. 8 al legii din 1864 se recunoaște săteanului că poate dispune prin testament nepunându-se restricțiuni și aceasta ar fi un alt motiv. În acest sens s'a exprimat și Casația (Dreptul 1896, No. 32 ; C. Botez, Codicele de ședință al judecătorului de pace, vol. I, ed. II, p. 319 ; — Contră : Curierul Judiciar 1896, No. 11).

Dacă s'ar admite că săteanul nu ar putea să dispună prin testament de pământul său rural, atunci interpretarea aceasta ar trebui fondată pe un text de lege în care ordinea succesorală să fie schimbată. Cum însă legea rurală, nu schimbă ordinea succesorală (Casația, Buletin, 1898, pag. 585 ; Dreptul, 1900, pag. 293 ; Curierul Judiciar, 1906, No. 8 ; 1902, No. 26) ; această restricțiune nu poate fi întinsă la aceste cazuri.

Tribunalul Prahova (Dreptul, 1898, No. 20, pag. 172) într'o hotărâre bine redactată concentrează cele de mai sus, în modul următor : «Considerând că art. 8 din legea dela 1864, prescrie că atunci când un sătean va muri fără testament sau fără a avea moștenitori legitimi, partea lui să se ia de comună ; de unde consecința logică că legea recunoaște săteanului

*) Vezi Curierul Judiciar, 1907, No. 23.

dreptul și facultatea de a dispune de pământul său prin testament și nici prin acest art. 8 nu se pune vreo restricție la facultatea lăsată săteanului de a dispune prin testament de pământul său rural; că așa trebuiesc interpretate textele citate, aceasta rezultă și din desbaterile ce au avut loc cu ocazia votării legii din 1879 și din cele din Constituanta (art. 132 constit.) unde se vede clar, că legiuitorul voia să oprească pe săteni de a se desproprietări de pământul ce li s'a dat (*Monit. Oficial* 131/84, p. 1978); or, această înstrăinare nu se produce de cât prin acte între vii, *testamentul* avându-și efectul după moartea testatorului nu are această consecință; prin testament cineva nu vede pământul său în stăpânire streină, nu se produce pentru dânsul o alienare sau desproprietărire.

«Că *dispozițiunile art. 1 și 4 din legea rurală 1864, trebuiesc aplicate la cumpărările și înstreinările de pământ rural, iar nu la cele dobândite prin moștenire*, aceasta rezultă și din faptul constant în doctrină, că *moștenirea* nu e un chip de a dobândi anume lucrul din moștenire (singulae res), ci e un chip de a dobândi un total de drepturi, un patrimoniu, o universalitate, după cum explică foarte bine editorii lui Zahariae (Aubry et Rau, VI, § 573 și 582).

«Considerând, că așa fiind, dispozițiile prescrise în art. 1 și 4 din legea rurală, nu pot fi înțelese de cât pentru întinderea de pământ ce fiecare sătean urma a deveni proprietar la 1864, cum și pentru dreptul ce-l avea de atunci de a cumpăra sau vinde o întindere nu mai mare de cât aceea ce i s'ar fi cuvenit la 1864; că a întinde aceste dispoziții și la dobândirile de pământ prin succesiuni, fie testamentare, fie ab intestat, ar trebui atunci să admitem că legiuitorii din 1864 și 1879 au voit pentru transmiterea acestor bunuri să schimbe ordinea de succesiune prevăzută de Codul civil, rezultat desigur contrar și cu intenția legiuitorului și a echității».

Tabelele de improprietărire constituiesc un just titlu de proprietate?

Zilnic, înaintea instanțelor judecătorești, trec procese privitoare la pământurile rurale. Mai cu seamă în cele de revendicări chestiunea de mai sus a dat naștere diferitelor jurisprudențe.

Sătenii improprietăriți la 1864 au devenit proprietari locurilor posedate de ei. S'au format tabele, în care au fost trecuți toți cei capabili conform legiuirilor, ca să primească pământ.

În această privință s'a decis unanim, că tabela de improprietărire, constituie un titlu definitiv și necontestat de proprietate; *titlu declarativ*. Din ea decurge adevăratul drept de proprietate pentru locuitorii improprietăriți dela 1864 (Casație, *Buletin*, pag. 171 din 1902). Din considerentele mai multor deciziuni, reese că s'a fixat în această privință, definitiv următoarele:

Tabela de improprietărire litera A, constituie un *titlu de proprietate* pentru cei coprinși într'ansa, ex.: pentru improprietărit asupra terenului ce i s'a recunoscut, opozabil tuturor, întru cât nu a fost atacată în termenile utile și pe căile prescrise de legea rurală, de art. 26 și 27, rămânând *definitivă* și *neatacabilă pe nici o altă cale* și astfel fiind a dobândit și puterea lucrului judecat între proprietar

și partea improprietărită. Ca consecință instanțele judecătorelor nu pot a preschimbă sau a nimici cele definitiv stabilite prin aceste titluri. (Casația, *Buletin* 1898, pag. 697; 1891, pag. 210; 1894, pag. 694; Mathei I. Dimitriu și Constantin Georgescu, *Legea rurală din 1864 și legea din 13 Februarie 1879*, pag. 16—19; Corneliu Botez, *Codicele de ședință ale judecătorului de pace* vol. I, ed. II, pag. 314—315).

Certificate.—De oarece tabela de improprietărire se găsește la autorități publice, ca Ministerul de Finanțe, prefecturi, primării, de cele mai multe ori părțile prezintă certificate întocmite după tabelă și acest certificat având putere probantă. În acest sens iată și niște juridice considerente ale Casației:

«Regulele coprinse în art. 1188 C. civ. se aplică la relațiile de drept privat învoieli între părți; că constatarea însă a întinderii pământului dat conform legii rurale rezultă din acte publice, care se conservă de autoritățile publice, de Ministerul de finanțe care acte pot fi văzute de cei interesați, după care cei interesați pot cere copii sau certificate, dar nu pot fi strămutate pentru satisfacerea întâmpinărilor ce o parte ar face într'un proces conform art. 1188 din codul civil; că fiind constatat prin certificatul produs de partea revendicantă, că și-a dovedit cererea, de violarea art. 1188 din cod. civil nu poate fi vorba, pentru că partea nu va putea dovedi altfel de cât în modul cum a dovedit și pentru că certificatul de altminterlea, nu e criticat că n'ar fi în regulă; de acea motivul urmează a fi respins». (*Buletin*, 1895, p. 105).

Erori.—De multe ori tabela prezintă erori. De regulă în ele trebuiau înserși *clăcașii*, din momentul improprietăririi, sau *văduvele* lor, acestea însă pentru minorii lor. Așa:

a) Multe tabele însă au înscris *numai* pe văduve, fără să menționeze că improprietărire este făcută pentru copii minori. Jurisprudența a hotărât în acest caz următoarele:

«... că prin art. 4 din legea rurală se prevede că văduvelor fără copii și nevolnicilor nu li s'a recunoscut dreptul de cât la locul de casă și grădină în întindere de 400 stj. patrați, că în speță, mama apelantei deși era *văduvă la epoca improprietăririi*, însă *având copii* ea nu a putut fi improprietărită cu 11 pogoane, care exced dreptul unei văduve fără copii, de cât în *numele și pentru copii săi*, conform ultimei dispozițiuni a sus citatului articol și așa fiind nu putea înstreina valabil acele pogoane de pământ». (Trib. Mehedintzi, secția II-a, *Curierul Judiciar*, No. 82 din 1903, pag. 702; tot în același număr și judecătoria ocol. Mostiștea (Ilfov).

b) În alte tabele se găsește înscris numai unul din copii clăcașului, cu toate că trebuiau trecuți toți copii.

c) Alteori tabela litera A și B, confruntată cu harta de improprietărire nu corespund.

Existența a două titluri.—Un sătean improprietărit la 1864, se poate să se fi improprietărit și la 1879. E anulabilă improprietărire aceasta? Socotesc și eu că da, de oarece în art. 1 din legea dela 1864, se prevede anume cantitatea pentru cât se improprietărește săteanul; deci, dacă a doua improprietărire trece maximumul primei, al doilea titlu este anulabil.

Craiova

Dem. D. Stoianescu
Magistrat

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența de la 12 Noembrie 1907

Președenția D-lui CH. PHEREKYOE, Prim-Președinte

Ministerul Domeniilor cu Max Rapaport

Experți.—Neînvoirea părților asupra numirii — Numirea expertului din oficiu. — Lipsa părților. — Recuzare. — Formalitățile de îndeplinit pentru recuzare. — (Art. 212, 214 și 215 din Pr. civilă). — Interpretarea clauzelor unui contract. — Cestiune de fapt

1. Numirea expertului din oficiu de către tribunal, în caz când părțile n'au căzut de acord asupra numirii lui, se poate face și fără o nouă citare a părților și, în acest caz, recuzarea expertului nu are a se face potrivit disp. art. 214 din Pr. civilă, care prevede cazul când părțile au fost față și nu s'au învoit, sau când au fost citate în regulă și lipsesc.

2. Interpretarea clauzelor unui contract ca și cestiunile privitoare la cuantumul daunelor cuvenite unei părți intră în suverana apreciere a instanțelor de fond și deciziunea lor, în aceste privințe, nu poate cădea sub cenzura acestei Curți.

Decizia 373/907.—Respins atât recursul făcut de Minist. Domeniilor cât și acel făcut de Max Rapaport, în contra deciziunii Curței de apel București s. III, No. 93/906.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Gh. Dobrescu în dezvoltarea motivelor de casare invocate de Stat;

Pe d-l avocat P. Missir în dezvoltarea motivelor I și II din recursul făcut de Max Rapaport;

Pe d-l avocat C. M. Sipsomo în dezvoltarea celorlalte motive din recursul clientului său Max Rapaport și în combaterea motivelor de casare invocate de Stat;

Pe d-l avocat Gh. Dobrescu în combaterea motivelor de casare invocate de recurentul Max Rapaport;

Deliberând,

In privința motivului I de casare:

«Exces de putere și violarea art. 212 Pr. civilă Tribunalul Iași, în urma cererilor adversarilor și a comisiunii rogatorie din partea tribunalului Ilfov, numise expert pe d-l Inginer Miclescu. În urma demisiunii acestuia, Tribunalul Iași, fără să citeze părțile dispune înlocuirea sa cu d-l avocat Penescu, de a cărui numire noi nu am aflat de cât la fața locului. Am ridicat cestiunea și în fața d-lui judecător delegat cu facerea cercetării, am ridicat și la Tribunal și la Curte. Ni s'a respins însă cererea de anulare a expertizei».

Având în vedere deciziunea Curței de apel din București s. III, cu No. 93/906, atacată prin recursul de față;

Având în vedere că se constată că ambele părți fiind prezente înaintea Tribunalului Iași, însărcinat prin comisiune rogatorie cu facerea expertizei, au declarat că nu se învoesc asupra persoanei ce este a se numi ca expert; (jurnalul Trib. Iași, s. II, din 24 Martie 1905); Că, atunci tribunalul a numit din oficiu pe inginerul Miclescu care dimisionând, tribunalul a numit în urmă. tot din oficiu, pe d-l C. B. Penescu (jurnalul din 29 Martie 1905), care a și efectuat expertiza;

Considerând că după dispozițiile art. 212 pr. civ., experții se numesc din oficiu, dacă părțile nu se învoesc asupra numirii lor;

Că, dar, din momentul ce în specie tribunalul a constatat odată neînvoirea părților asupra numirii expertului, numai era necesară a doua lor chemare pentru același scop;

Considerând că argumentul ce se trage din dispozițiile art. 214 pr. civ., relativ la violarea dreptului

părților de a face recuzarea în termen de 3 zile dela numirea expertului, când recuzarea poate avea loc pentru o cauză existentă la numirea lui, nu este întemeiat de oarece dispozițiile acestui text de lege, se referă la cazul când părțile fiind de față, nu se învoesc, sau când citate în regulă lipsesc și numirea expertului se face din oficiu;

Că potrivit art. 215 pr. civilă partea interesată, poate propune recuzarea și în cazul când expertul a fost numit din oficiu, conformându-se dispozițiilor acestui text de lege;

Considerând că astfel fiind, sus arătatul mijloc de casare, se găsește neîntemeiat;

Asupra motivului II-lea:

«Exces de putere și violarea art. 1426 și 1427 C. civ. și art. 15 din condițiunile generale de arendarea moșiilor Statului. Arătam tribunalului și Curței, că dacă intrarea țărânului pe moșia arendată ar fi avut loc din toamna anului 1904, ar fi o turburare de fapt din partea lor și față de Stat de oarece în actul nostru de vânzare a moșiilor Statului era intercalată condițiunea că cumpărătorii nu pot intra pe terenul cumpărat de cât în primăvara anului 1905 cum permit condițiunile de arendare. Deci ar fi fost numai o turburare de fapt de care Statul nu răspundea.

«Dacă chiar ar fi fost luată ca o turburare de drept, apoi nu răspundeam nici de această turburare, întru cât nu fusese pus în întârziere cum spune art. 1427 C. civ. Mai adăugăm, că conform art. 15 din condițiunile generale de arendare Statul nu răspunde nici de turburare de drept nici de cea de fapt».

Având în vedere că se constată din deciziunea atacată că Max Rapaport, arendaș al moșiei Statului Aroneanu din județul Iași, a chemat în judecată pe Ministerul Domeniilor cerând să fie obligat: 1° la plata sumei de 199611 lei care reprezintă lipsa folosinței sale de moșie pe 5 ani, sau la plata sumei de 79844 lei 40 bani care reprezintă lipsa aceleiași folosințe pe 2 ani agricoli 1904 — 1905 și 1905 — 1906; 2° la plata sumei de 16411 lei ca daune cauzate prin precipitata și nedreaptă deposedare depe moșii. — daune ce cuprind valoarea ecarsetelor depe moșie și pagubele cauzate de Stat prin faptul punerii în stăpânire în toamna anului 1904 a țărănilor improprietăți pe sus zisa moșie;

Că, ambele instanțe de fond, admitând în parte acțiunea, au acordat reclamantului Max Rapaport suma de 1272 lei ca daune, plus 300 lei cheltueli de judecată;

Considerând că instanțele de fond întemeindu-se pe lucrarea inginerului Ravici delegat inginerului A. Oncescu, înputernicit de Ministerul Domeniilor, cum și pe depunerile martorilor ascultați în cauză, stabilesc în fapt că Ministerul a pus în posesie în toamna anului 1904 pe țărani asupra loturilor cumpărate de ei din moșia în cestiune, și că cu ocazia acelei puneri în posesie s'a cauzat daune reclamantului Max Rapaport, pe care trebuie să le repare;

Considerând că din această constatare de fapt a instanțelor de fond, care scapă controlului Curței de casațiune, rezultând că este vorba de o turbare de drept, din partea Statului, iar nu de fapt, după cum se pretinde, și acest mijloc de casare se găsește neîntemeiat;

Că prin urmare recursul făcut de Ministerul Domeniilor este nefondat;

In privința motivelor I și II de casare:

«Exces de putere, violarea legii părților și a regulii prescise de art. 976 c. civil.

«Art. 10 din condițiunile generale din arendarea moșiilor statului prescrie că, în caz de vânzare a bunului arendat, arendașul se va mai bucura de folosința bunului încă doi ani adică în anul agricol în care s'a făcut vânzarea și în anul agricol viitor.

«Curtea constată că moșia Aroneanu s'a vândut la 5 Aprilie 1904 dar mărginește termenul de folosință al arendașului până la 23 Aprilie 1905, spațiu de timp în care nu se coprinde de sigur doi ani agricoli.

«Curtea constată că vânzarea bunului arendat a fost notificată arendaşului în ziua de 26 Aprilie 1904, nu admite însă că în acea zi s'a îndeplinit condiţiunea rezolutorie din cauza vânzării ci decide că desfiinţarea contractului de arendă s'a operat în ziua de 5 Aprilie 1904 data rezoluţiunii care a confirmat vânzarea. Mai adaugă Curtea că din alte împrejurări rezultă că arendaşul a trebuit să aibă cunoştinţă că vânzarea s'a efectuat la 5 Aprilie 1904. Cu modul acesta Curtea violează dispoziţiunea din art. 1443 c. civil şi comite un exces de putere».

Considerând că instanţele de fond cercetând stipulaţiunile contractului de arendare, stabilesc că părţile au convenit ca în cazul când Statul ar vinde moşia, arendaşul să aibă dreptul a se mai bucura de folosinţa întregii moşii în anul agricol în care s'a făcut vânzarea precum şi în anul agricol următor, determinând părţile prin contract că anul agricol începe la 23 Aprilie al fie cărui an până la 23 Aprilie al anului următor ;

Că, apoi, instanţele de fond, constată în fapt că vânzarea s'a făcut la 5 Aprilie 1904 şi că Rapaport a avut cunoştinţă de această vânzare ;

Considerând că interpretarea clauzelor din contract, cum şi sus arătată constatare a instanţelor de fond, consistând în cestiuni de fapt, scap controlului Curţii de casaţiune ;

Considerând dar, că fiind stabilit că vânzarea s'a făcut în anul agricol 1903—1904, şi că Rappaport a avut cunoştinţă de dânsa, bine au judecat instanţele de fond că conform sus arătatelor stipulaţiuni din contract, arendaşul Rappaport nu a putut avea dreptul la folosinţa moşiei decât pentru anul agricol 23 Aprilie 1903, 23 Aprilie 1904 şi 23 Aprilie 1904 — 23 Aprilie 1905 ;

Considerând că astfel fiind, sus arătatelor motive de casare se găsesc neîntemeiate ;

Asupra motivelor III şi IV de casare :

«Curtea constată că însărcinatul statului a remis în posesiunea cumpărătorilor moşia Aroneanu încă din 25 Octombrie 1904 şi prin urmare folosinţa arendaşului a fost mărginită până în acea zi, totuşi nu-i acordă daunele reclamate şi legal constatate pentru lipsa de folosinţă timpului de 6 luni, pe motiv că oricât de oneroase au fost aceste daune au fost consecinţa condiţiunei rezolutorie din contractul de arendă, şi pentru motiv că conform uzului, arendaşul era obligat să îngăduie pe cumpărători cu înlesniri pentru muncile agricole anului viitor. Cu modul acesta Curtea violează precis legea părţilor, comite un exces de putere şi aplică greşit regulile din art. 1465 c. civ. Curtea constată că cu ocaziunea punerii în posesiune a locuitorilor, umblând prin porumb şi făcând moşoroaie s'a pricinuit pagubă arendaşului fixează însă arbitrar şi fără nici o normă legală paguba pricinuită la derizoria sumă de 4 lei de fiecare pogon de porumb distrus, contra acelor constatate prin expertiza efectuată din ordinul justiţiei».

Considerând că cestiunile referitoare la quantumul daunelor cuvenite reclamantului Rappaport, intrând în suverana apreciere a judecătorilor de fond, scap controlului acestei Înalte Curţi ;

Şi prin urmare nici aceste motive nu sunt întemeiate ;

Asupra motivului V de casare :

«Curtea violează contractul intervenit între părţi şi comite un exces de putere atunci când repartizează pe fiecare an al duratei contractului suma de 8000 lei pe care Rapaport era obligat a plăti numai în caz de neexecutarea obligaţiunei sale de a face ecarete pe moşie la expirarea periodului de 10 ani de arendă. În adevăr această obligaţiune era contra echivalentul folosinţei întregului period de 10 ani şi nu devenea exigibilă înainte de expirarea acestui timp».

Considerând că şi cestiunea care face obiectul acestui mijloc de casare, fiind referitoare la interpretarea clauzelor din contractul de arendare, nu intră în controlul Curţii de casaţiune şi prin urmare nici acest ultim mijloc de casare nu este întemeiat ;

Considerând dar, că şi recursul făcut de Max Rappaport fiind neîntemeiat, urmează a se respinge ambele recursuri ;

Pentru aceste motive respinge, etc.

INALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE S. III

Audienţa dela 20 Noembrie 1907

Preşedinţia D-lui G. P. PETRESCU, Preşedinte

Preotul N. Atanasiu cu L. A. Körner

Perimare.— Întrerupere.— Ce se înţelege prin act de procedură cu caracter contradictoriu. — (Art. 257 din noua procedură civilă).

După art. 257 al. 2 din procedura civilă, se consideră ca act întreruptor de perimare, orice act de procedură făcut de partea interesată cu caracter contradictoriu.

Legiuitorul noului cod de procedură din 1900, suprimând din vechea procedură cuvintele «fără să reînceapă judecata» şi înlocuindu-le prin aliniatul 2 din art. 257, a voit să curme controversa ce exista până atunci în privinţa necesităţii scoaterii citaţiilor, stabilind că nu se poate socoti ca un act întreruptor de perimare decât acela ce ar fi de natură să poată ajunge la cunoştinţa părţii adverse, pentru că numai ast-fel această parte poate fi în măsură a şti că protivnicul său stăruieşte în judecata procesului.

Acesta fiind sistemul admis de procedura civilă, urmează că simpla cerere de fixare a termenului, fără plata citaţiilor la portărei, sau fără ea, pentru cazul când procedura se îndeplineşte prin administraţie conform art. 80 din legea judec. de pace, să se dovedească că s'au depus citaţiile la autoritatea în drept spre a le remite, nu poate constitui un act de procedură cu caracter contradictoriu de natură a întrerupe perimarea.

Decisiunea No. 298/907. — Respins recursul făcut Preotul N. Atanasiu contra sentinţei tribunalului Neamţu No. 70/907, dată în proces cu L. A. Körner.

Curtea,

Ascultând pe d. avocat Şt. Grăur în desvoltarea motivelor de casare ;

Pe d. avocat St. Marinescu în combateri ;

Deliberând

Asupra motivului de casare invocat de recurent :

«Exces de putere şi violare de lege comisă de tribunal, prin faptul că interpretând altfel de cum prevede legea art. 257 pr. civ., a admis cererea de perimare făcută de Leon Körner».

«Anexez dovada cum că în ziua de 20 Noembrie 1906, am implinit procedura faţă cu Leon Körner, pentru termenul ce mi se fixase de tribunal în judecarea apelului, ce pe nedrept mi s'a declarat perimat».

Având în vedere sentinţa trib. Neamtz No. 70/907, ce este supusă recursului ;

Având în vedere că din această sentinţă se constată în fapt că Preotul N. Atanasiu, la 30 Septembrie 1903, a declarat apel în contra cărţii de judecată No. 212/903 a judecătorului ocol. Buhuş ; că dela această dată, a-

pelul a fost amânat de mai multe ori până la 13 Septembrie 1906, când tribunalul prin jurnalul No. 4752, a amânat judecata pentru alt termen pentru comunicare de acte; că la 14 August 1906 apelantul Atanasie cu petiția înreg. la No. 14111 a cerut fixarea unui termen pentru judecata apelului, depunând și 2 timbre a câte 50 bani, termen care s'a și fixat pentru ziua de 28 Noiembrie 1906, iar citațiunile pentru acest termen s'au scos la 10 Noiembrie 1906;

Având în vedere că procesul aflându-se în această stare, intimatul L. A. Körner, în ziua de 18 Octombrie 1906, adică înainte ca apelantul Atanasie să scoată citațiunile, a introdus cerere de perimare a apelului făcut de numitul contra sus menționatei cărți de judecată, iar tribunalul judecând cererea de perimare, prin sentința atacată cu recurs, o admite:

Considerând că după dispozițiunile art. 257 al. 2 din procedura civilă, se privește ca act întrerupător de perimare, orice act de procedură făcut de partea interesată, cu caracter contradictoriu;

Considerând că legiuitorul noului cod de procedură, suprimând din vechea procedură cuvintele: «fără să reînceapă judecata» și înlocuindu-le prin aliniatul 2 sus citat, a voit să curme controversa ce a existat până atunci în privința necesității scoaterii citațiunilor, stabilind că nu se poate socoti ca act întrerupător de perimare, decât acela ce ar fi de natură să poată ajunge la cunoștința părții adverse, pentru că numai astfel această parte, poate fi în măsură a ști că protivnicul său stăruiește în judecarea procesului;

Considerând că astfel fiind, simpla cerere de fixarea termenului în judecarea unui proces, fără plata taxei citațiunilor la portărie, sau fără ca, pentru cazul când procedura, conform art. 80 din legea judecătorielor de pace, se poate îndeplini prin administrație, să dovedească că s'a depus citațiile la autoritatea în drept spre a le remite, nu poate constitui un act de procedură cu caracter contradictoriu, de natură să întrerupă perimarea;

Considerând că întrucât în speță, se constată că apelantul Atanasie, recurentul de astăzi, făcând înaintea tribunalului, la 14 August 1906, o cerere de fixarea termenului pentru judecata apelului său, n'a scos citațiunile pentru termenul fixat de 28 Noiembrie decât în ziua de 10 Noiembrie 1906, posterior introducerii cererii de perimare, care s'a introdus la 18 Octombrie 1906 — și dupe expirarea termenului de un an dela introducerea apelului, afacerea fiind comercială, — cu drept cuvânt tribunalul n'a privit simpla cerere pentru fixarea termenului ca un act întrerupător de perimare;

Că dar instanța de fond a dat adevărata interpretare cuvântului contradictoriu ce legea cere prin art. 257 Pr. civ., unui act de procedură, spre a fi întrerupător de prescripțiune, și în consecință motivul invocat de recurent este nefundat;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, SECȚIA I

Audiența din 9 Noiembrie 1907

Președenția D-lui SC. POPESCU, Prim-Președinte

Laslo Micloș cu I. M. Rosen ș. a.

Deciziunea Comercială No. 50

Revizuire. — Condițiuni cerute pentru admisibilitatea ei. — Cerere de revizuire bazată pe falsitatea unui jurământ — Respingerea ei ca prematură atunci când e făcută înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive care să constate falsitatea jurământului. — (Art. 290 al. I și III din procedura civilă).

1. Revizuirea fiind o cale extra ordinară pentru retractarea unei hotărâri definitive, și aducând atingere autorității lucrului judecat, legiuitorul a

impus aceste condițiuni pentru admisibilitatea ei; că din textul art. 290 al. I pr. civilă rezultă că două sunt aceste condițiuni, și anume: 1) că actele descoperite să fie doveditoare prin ele însăși, adică să constituie o dovadă de natură să facă pe judecători să schimbe dispozitivul deciziunii supusă revizuirii, pe care nu l'ar fi pronunțat dacă ar fi avut în vedere acel act și al doilea, ca actul sau actele să fi fost reținute de chiar partea adversă, sau printr'o forță majoră.

2. Cererea de revizuire bazată pe falsitatea jurământului, este subordonată condițiunii ca falsitatea să fie constatată în prealabil printr'o hotărâre definitivă care să aibă caracterul unui adevăr necontestat.

Astfel, este prematură o cerere de revizuire făcută pe acest motiv mai înainte de a se pronunța o hotărâre definitivă asupra falsității jurământului.

S'a ascultat din partea reclamantului în revizuire d-l av. Pascu în dezvoltarea motivelor sale și D-l avocat Romanescu din partea intimatului I. M. Rosen cum și d-l avocat Mandy, pentru d-sa ca intimat în combatere.

Curtea,

Având în vedere cererea de revizuire făcută de d-l Laslo Micloș în ziua de 26 Martie 1907, prin petiția înregistrată la No. 3655, în contra deciziunii acestei Curți cu No. 129 din 9 Ianuarie 1904;

Având în vedere susținerile orale ale părților, actele prezentate în instanță precum și cele aflate în dosarul cauzei;

Având în vedere că Laslo M. Micloș își întemeiază cererea de revizuire pe dispozițiunea art. 290 al. I și III codul pr. civ., invocând două motive: 1) că dela pronunțarea deciziunii cu No. 129/904, a descoperit un act nou în ziua de 19 Februarie 1907, act probatoriu pe care nu l'a putut produce la judecată, fiind reținut de una din părțile adverse, 2) descoperirea în urmă a falsității mărturisirii făcute sub pretestare de jurământ de părțile litigante, I. Victor și I. M. Rosen, înaintea judecătorului de instrucție al cabinetului II, înaintea Trib. Ilfov s. I și înaintea Trib. Ilfov. secția comercială;

Asupra primului motiv de cerere de revizuire:

Având în vedere, în drept, că după dispozițiunile art. 290 al. I revizuirea se poate cere, dacă dela pronunțarea hotărârei s'a descoperit acte doveditoare, care s'au reținut până atunci sau de către chiar partea în folosul căruia s'a pronunțat judecata, sau printr'o forță majoră;

Considerând că revizuirea fiind o cale extraordinară pentru retractarea unei hotărâri definitive, și aducând atingere autorității lucrului judecat, legiuitorul a impus diferite condițiuni pentru admisibilitatea ei; că din textul de lege de mai sus, rezultă că două sunt aceste condițiuni și anume: 1) ca actele descoperite să fie doveditoare; 2) ca ele să fi fost reținute de chiar partea adversă sau printr'o forță majoră;

Considerând că nu orice act descoperit posterior poate constitui un motiv de revizuire, ci numai acela care este doveditor prin el însuși, adică acela care constituie o dovadă de natură a face pe judecători să schimbe dispozitivul deciziunii atacată prin revizuire, și pe care nu l'ar fi dat, dacă li s'ar fi prezentat și ar fi avut în vedere acel act;

Având în vedere, în fapt, că actul nou pe care se întemeiază Laslo Micloș este o scrisoare cu data de 5 Februarie 1903 adresată intimei Marița Ștefănescu de către intimatul I. Victor, prin care i. confirmă că a

primit dela dânsa, spre încasare, 6 polițe notate în josul scrisoarei și pe care se obligă, contra unui onorar de o a treia parte din suma totală, să îi numere după încasare restul de două din trei părți ;

Având în vedere că din decizia atacată cu revizuire se constată că Laslo Micloș a cerut anularea mai multor cambii emise de dânsul în ordinul lui G. Mandy, cambii cari la început fuseseră emise de Laslo Micloș în ordinul lui Jean Mărculescu care le-a transmis prin gir intimatului Maria Ștefănescu și aceasta intimatului G. Mandy ; că, apoi, Laslo Micloș a preschimbato aceste cambii în ordinul direct al lui G. Mandy care le-a transmis Mariei Ștefănescu și aceasta le a girat lui I. Victor, care la rândul său, le a girat lui I. M. Rosen, ultimul portor ;

Că Laslo Micloș a susținut că aceste cambii sunt fără cauză și obiect de oarece, Jean Mărculescu profitând de neexperiența lui, l'a ademenit prin înșelăciune și manopere să semneze în ordinul său, mai multe cambii, în valoare de 3918 lei fără însă ca Jean Mărculescu să fi numărat vreo sumă de bani sau să fi făcut serviciile ce se obligase a face ; că dacă dânsul Laslo Micloș a preschimbato în ordinul intimatului G. Mandy cambii ce mai întâiu fuseseră emise în ordinul lui Jean Mărculescu, a săvârșit aceasta numai în urma violențelor și ademenirilor exercitate asupra sa de G. Mandy ;

Că, în dovedirea apelului său și a faptelor alegate Laslo Micloș s'a întemeiat atât pe presupunțiuni deduse din împrejurările că Jean Mărculescu fusese de mai multe ori condamnat pentru excocherie, și că se anulasă deja un act de ipotecă constituit de Laslo Micloș în favoarea lui Jean Mărculescu chiar după recunoașterea acestuia cât și pe depuneri de martori, precum și pe răspunsurile date la interogatorii de intimații la prima instanță ;

Având în vedere că Curtea prin decizia de mai sus, a respins apelul făcut de Laslo Micloș și a confirmat hotărârea Trib. prin care îi se respinge acțiunea în anularea cambiiilor pe motiv că nici din mențiunile invocate nici din depunerile de martori și nici din răspunsurile la interogatoriu nu rezultă dovada, pe de o parte, cum că Jean Mărculescu și G. Mandy au întrebuițat violențe, ademeniri și înșelăciune în scop de a face pe Laslo Micloș să semneze cambiiile în cestiune ; și nici pe de altă parte, cum că terțiul portor I. M. Rosen a fost de rea credință chiar în cazul când ar fi fost probat că cambiiile nu ar fi avut cauză și obiect ;

Având în vedere că Laslo Micloș arătată că posterior deciziei Curței cu No. 129/904 a dobândit scrisoarea cu data de 5 Februarie 1903 prin ceziune dela Gh. Comșa, și prin act autentificat de trib. Ilfov s. Notariat sub No. 1556 în ziua de 19 Februarie 1907 scrisoare care mai întâi fusese cesionată de către intimata Marița Ștefănescu lui G. Comșa prin act autentic la 7 Februarie 1907 și pretinde că întru cât din această scrisoare se constată că Marița Ștefănescu nu a girat intimatului I. Victor în mod real cambiiile, ci i le a dat numai spre încasare, scrisoarea din 5 Februarie 1903 constituie un act care dacă ar fi fost prezentat în judecată ar fi schimbat soluțiunea procesului în favoarea lui Laslo Micloș și deci cererea de revizuire este în principiu admisibilă ;

Considerând, pe de o parte, că această scrisoare, este intervenită între I. Victor și Marița Ștefănescu cu cei doi portori intermediari ai cambiiilor a căror nulitate se cere de L. Micloș și nu are dată certă, așa că în asemenea condițiuni ea nu poate fi opozabilă ultimului portor, intimatului I. M. Rosen ; iar pe de altă parte scrisoarea nu constituie un act doveditor în sensul legii, căci spre a avea acest caracter, ar trebui să resulte dintr'ansa proba cum că Jean Mărculescu și G. Mandy au exercitat violențe și ademeniri asupra lui L. Micloș ca să emită cambiiile, și că I. M. Rosen, ca terțiul portor a fost de rea credință când îi s'au transmis cambiiile ; ori, din această scrisoare se constată un singur fapt,

străin însă de cauza generatoare a cambiiilor, și anume că intimata M. Ștefănescu a dat cambiiile lui I. Victor numai spre încasare, de asemenea ea nu dovedește că I. M. Rosen avea cunoștință de pretinsa lipsă de cauză și de obiect al cambiiilor, și de faptul că, I. Victor, girantul, nu avea cambiiile dela M. Ștefănescu decât pentru încasare ; că astfel fiind, scrisoarea cu data de 5 Februarie 1903 nu constituie un act doveditor și prin urmare nu poate face admisibilă în principiu cererea de revizuire, chiar dacă a fost reținută de partea în folosul căruia s'a pronunțat deciziunea cu No. 129/904 ;

Asupra celui de al doilea motiv de revizuire invocat de Laslo Micloș bazat pe dispozițiunea art. 290 al III codul pr. civil :

Având în vedere că după art. 290 al. III revizuirea se poate cere dacă martorii care au depus în acea judecată sau partea care a jurat, s'a descoperit mai în urmă că acești martori au fost mincinoși sau că acea parte a jurat nedrept ;

Considerând că din acest text de lege rezultă că cererea de revizuire bazată pe falsitatea jurământului, este subordonată condițiunei ca falsitatea să fie constatată în prealabil, printr'o hotărâre definitivă care să aibă caracterul unui adevăr ne contestat ;

Având în vedere că deși Laslo Micloș susține că intimații I. Victor și I. M. Rosen au făcut mărturisiri false sub prestare de jurământ înaintea judecătorului de instrucție cab. II, înaintea Trib. Ilfov secția I și secția comercială, totuși recunoaște că până în prezent nu s'a pronunțat nici o hotărâre în această privință ; că însă solicită o amânare spre a o dovedi printr'un certificat că este deschisă acțiune publică în contra lui I. Victor și I. M. Rosen, pentru un asemenea delict, și pe baza cărui certificat să poată, în urmă cereră Curței suspendarea sau amânarea procesului în revizuire până la pronunțarea hotărârei definitive asupra falsității jurământului imputat intimaților ;

Considerând că o asemenea cerere de amânare este inutilă ; și urmează a fi respinsă căci chiar dacă dovedește ar fi că se găsește pendinte o acțiune publică în contra lui I. Victor și I. M. Rosen, totuși cum Laslo Micloș a făcut cerere de revizuire înainte de a se pronunța o hotărâre definitivă asupra falsității jurământului, această cerere de revizuire este prematură și deci inadmisibilă din acest punct de vedere ;

Considerând dar că ambele motive de cerere de revizuire a deciziei acestei Curți cu No. 129/904, ne fiind întemeiate urmează ca această cerere să fie respinsă ;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge etc.

(ss) Sc. Popescu, V. Pretorian, Oscar Niculescu, V. Antonescu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI BRĂILA

Audiența dela 19 Iulie 1907

Președenția D-lui L. R. OPREANU, Judecător sindic

Faliment. — Cerere de declarare în stare de faliment. — Condițiuni în care un comerciant încetat din viață poate fi declarat în stare de faliment. — (Art. 695 și 707 c. comercial).

1. Conform art. 695 c. comercial pentru ca cineva să poată fi declarat în stare de faliment, se cere coexistența calității de comerciant cu încetarea de plăți.

2. Comerciantul care a încetat din viață poate fi declarat în stare de faliment, însă numai în decursul unui an dela evenimentele morții, și numai când încetarea plăților rezultă din timpul vieții lui, adică ca el să fi murit în încetare de plăți.

Tribunalul,

Asupra prezentei cereri de declarare în stare de faliment a decedatului G. Ieiteles, făcută de firma co-

mercială I. & V. Florio din Palermo prin petițiunea înreg. la No. 5474 din a. c.;

Având în vedere actele cauzei, concluziunile scrise aflate la dosar și desbaterile orale urmate în instanță;

Având în vedere că reclamanta cere declararea în stare de faliment a defunctului G. Ieiteles pentru motivul că după moartea sa și chiar înainte, plățile sale comerciale erau încetate, după cum se dovedește din raportul de expertiză aflat la dosar și chiar din cambia protestată semnată de defunct în ordinul reclamantei;

Că moștenitorii defunctului G. Ieiteles opun acestei cereri, că întru cât se constată că defunctul nu încetase plățile sale comerciale în timpul vieții sale, dânsul nu poate fi declarat azi în stare de faliment;

Considerând că în principiu după dreptul comun (art. 695 cod com.) se cere, pentru ca cineva să poată fi declarat de falit, coexistența calității de comerciant, cu încetare de plăți;

Că însă legiuitorul prin art. 707 cod. com. a făcut o excepțiune de la această regulă generală, prevăzând că comerciantul care s'a retras din comerț va putea fi declarat în faliment, însă numai în decursul a cinci ani dela acest eveniment și numai când încetarea plăților a avut loc în timpul exercițiului comerțului, sau chiar în anul următor, pentru datorii decurgând din același exercițiu;

Că însă în ce privește comerciantul care a încetat din viață, legiuitorul, prin dispozițiunile ultimului alineat al acestui articol arată numai că el va putea fi declarat în faliment însă numai în decursul unui an dela evenimentul morții;

Că prin urmare legiuitorul în privința comerciantului care a murit neprevăzând aceiași excepțiune ca și pentru comerciantul retras din comerț, atunci este evident că în cazul morții unui comerciant, urmează a se face în privința lui aplicațiunea principiilor prevăzute în art. 695 cod comercial, care am văzut ce cere pentru ca cineva să poată fi declarat falit să avem un comerciant și dânsul să fi încetat plățile sale comerciale;

Că a admite o altă soluțiune ar fi ca pe cale de interpretare să introducem în lege, fără text formal, o dispozițiune care deroagă dela principiile obicinuite și care contrarie unei bune interpretări a legii, căci acolo unde legea a voit o excepțiune a spus-o lămurit — ubi lex voluit, dixit, — și știm că derogările sunt de strictă interpretare;

Că de asemenea după moartea unui comerciant, ne mai existând persoana comerciantului, nu se mai poate zice, că el, de și mort, totuși dânsul, comerciantul, a încetat din viață;

Considerând că nu se poate zice că există identitate de situațiune între cazul retragerii unui comerciant și între acele a morții lui, pentru a se aplica aceleași reguli, întru cât însuși legiuitorul se vede că a făcut această distincțiune, bazată pe considerațiunea că, comerciantul care s'a retras din comerț ar putea foarte ușor să se îngrijească de plata datoriilor sale rezultate din fostul său comerț, contribuind la aceasta prin înțelegerea, priceperea și experiența lui, precum și prin creditul ce l'ar avea; că dacă dânsul nu ar putea face față plăților sale, o mare parte din această vină cade asupra lui, așa că era firesc că legiuitorul în privința unui asemenea comerciant să dicteze niște dispozițiuni așa severe și excepționale ca acele prevăzute în art. 707 cod. com.;

Că însă în ce privește comerciantul care a murit, legiuitorul a lăsat ca în privința încetării lui de plăți să se aplice dreptul comun, care presupune încetarea plăților lui să rezulte din timpul vieții lui, căci ar fi fost nedrept să declari falit pe un om care, cât a trăit, și-a făcut față angajamentelor lui și care dacă ar fi continuat să trăiască, poate ar fi putut prin priceperea și creditul lui, să înlătore obstacolele, și să continue a face față plăților;

Că, de altfel, aceeași soluțiune există și în legisla-

țiunea italiană, după al cărui articol 690, s'a reproduș în tocmai art. 707 al nostru. În vechiul art. 690 italian se prevede expres că se poate declara falit un comerciant după moarte, cu condiție ca dânsul să fi încetat plățile în timpul vieții sale. Codul nou italian a suferit această dispoziție și totuși toată doctrina și jurisprudența, nu a variat un singur moment în privința soluțiunii celei vechi;

Considerând că în Franța, codul din 1807, de și nu prevedea și în cazul declarării falimentului unui comerciant încetat din viață, totuși atât doctrina cât și jurisprudența, admiseseră acest lucru, cu o singură condiție ca comerciantul să fi murit în încetare de plăți. La 1838 codul de comerț s'a modificat, introducându-se în mod expres dispozițiunea de mai sus (vezi *Nouvo codici de comercio italiano I del Fallimento*, pag. 56, No. 26; *Vidari* 7397; *Rainere* No. 44; *Luciani* No. 87; *Cuzzi* ed. 2-a No. 80; *Calamandrei* ed. 2-a; *Jugaramo*, pag. No. 419, art. 690, No. 6, 7 și 10; *Lyon-Caen*, vol. 7, No. 67);

Că, în afară de aceasta, doctrina și jurisprudența română sunt și dânsurile în acest sens; (vezi *Toma Stelian* curs de drept comercial, pag. 31, 32 și 33; *Curtea de apel București*, secț. I, decisiunea No. 22 din 11 Sept. 1891, *Dreptul* No. 59/91; *Casație* secț. II-a 156/91; *Bulet.* 1173/91).

Că prin urmare se stabilește că condițiunea primordială pentru ca un comerciant să poată fi declarat falit și după moarte, este ca dânsul să fi murit în încetare de plăți;

Că deci urmează ca tribunalul să examineze acum dacă defunctul comerciant G. Ieiteles era în încetare de plăți atunci când a murit;

Constderând, că din dosar rezultă că G. Ieiteles a decedat la 13 Noembrie 1906;

Că pentru a se putea stabili cu exacitate data încetării plăților, Tribunalul prin jurnalul No. 1798/907 a numit ca expert pe d-l C. Olteanu, pentru ca verificând registrele defunctului să stabilească această dată;

Considerând că din raportul acesta nu rezultă absolut de loc că defunctul în momentul morții sale era în încetare de plăți, căci nu se arată și nici măcar nu se alegă, că defunctul în timpul vieții sale nu ar fi făcut vreodată față plăților sale;

Că faptul că în ziua morții lui G. Ieiteles la Viena procuristul acestuia din Brăila, Iona ar fi vândut casei Marmorosch Blank o cantitate de grâu în valoare de 322 826,50 pentru plata unei datorii ce defunctul o avea la acea casă nu dovedește cătuși de puțin că dânsul în acel timp era în încetare de plăți căci din contră din moment ce el plătea o datorie ce o avea, din acest fapt rezultă chiar bunele lui intențiuni în plata datoriilor sale; că dacă dânsul a făcut această plată printr-o vânzare de grâu, nu va să zică că a dat marfă în comptul unei datorii; căci se constată că defunctul vindea întâi casei Blank care e și cumpărătoare obișnuită de cereale acel grâu ce era dat acolo în gaj, și din prețul vânzării plătea datoria; că de altfel nici nu se afirmă că acea vânzare s'ar fi făcut cu un preț inferior prețului zilei și aceasta numai pentru a face față plăților;

Că din contră cifra valorii celei mari a datoriei către casa Marmorosch Blank este o dovadă mai mult de Creditul cel mare de care se bucura chiar în acel timp G. Ieiteles;

Că este absolut indiferent dacă Ieiteles a făcut față plăților cât a trăit, prin renouiri continue de credit și prin oarecare desfacere din activul său căci atât timp cât un comerciant se bucură încă de credit, el nu se poate zice că este în încetare de plăți; Creditul fiind baza comerțului; (vezi *Lyon-Caen*, Vol. 7, No. 56, 57 și 58, pagina 44-46; *Pandectes Fruncaises*, Vol. 32, pag. 63, No. 646, 647, 648, 650; *Toma Stelian* cursul său de drept comercial, pag. 15-18; *Thaller* ed. 3-a din 1904, No. 1708; *Bolaffio*, pag. 14; *Bonelli*, pag.; *Calamandrei*, *Del Falli-*

mento 1 No. 5 și 1; Cuzzi ed 2-a No. 6; Pardessus No. 1321, Bédaride, tom 1, No. 27; etc);

Că de asemenea faptul că din inventariul și lucrările dresate, după moartea lui leiteles, de către Consulul Austriac din Brăila rezultă că succesiunea lui leiteles a fost pasivă și că se oferea creditorilor numai 40% din valoarea creanțelor lor, adică că activul constatat după moartea lui nu era suficient pentru plata integrală a datoriilor sale, nu este o dovadă că și înaintea morții sale era în încetare de plăți, căci se putea foarte bine că dacă dânsul ar fi trăit, să fi putut înlătura această cauză, printr-o consecință mai adâncă a afacerilor sale, mai mult decât moștenitorii lui;

De altfel se știe că la licitațiuni publice activuri atât mobiliare cât și imobiliare se vând cu prețuri mult mai scăzute, așa că în mod silit valoarea activului scade, lucru ce nu se poate întâmpla când aceste vânzări se fac de bună voie (vezi Montpellier 15 febr. 1836; Sirey 36, 2, 317);

Că faptul că lui leiteles îi lipsesc registrele anterioare anului 1905, nu-i poate crea o situațiune mai deficilă azi, întrucât registrele pe ultimi doi ani găsite, au fost suficiente expertului pentru a deduce situațiunea materială ultimă a defunctului;

Că prin urmare din moment ce tribunalul nu are astăzi fapte neîndoioase din care să-și facă convingerea că leiteles în momentul morții sale era în încetare de plăți sau că acea încetare pe plăți era notorie, în acest caz dânsul nu poate fi declarat, azi, după moartea lui, în stare de faliment;

Că, deci, prezenta cerere de declarare în stare de faliment a defunctului G. leiteles urmează a fi respinsă ca neîntemeiată;

Pentru aceste motive redactate de d-l judecător sindic L. R. Opreanu, tribunalul respinge, etc.

(ss) L. R. Opreanu, A. Șoutzo

p. Grefier (s) N. Gheorghiu

TRIBUNALUL CIVIL DIN RETHEL

(8 Iunie 1906)

Interzis. — Avere mobilă și imobilă. — Vânzarea averei mobiliare înaintea acelei imobiliare. — Art. 2206 C. fr. (1826 C. civ. rom.).

Art. 2206 C. fr. (1826 C. civ. rom.), după care imobilele unui interzis nu pot fi puse în vânzare înaintea vânzării mobilelor sale, nu se aplică în caz când debitorul nu era încă interzis în momentul urmăririi, chiar dacă cauza interdicției există atunci și era de notorietate publică.

(Din D. P. 1907, 2. pag. 199).

Observație. — Toate bunurile mobile sau imobile ale debitorului fiind gagiul comun al creditorilor săi, aceștia nu sunt, în principiu, obligați a urmări mai întâi mobilele debitorului.

Art. 1826 statornicește însă o excepție dela acest principiu în favoarea minorilor și interzisilor. Aceasta este unul din punctele în care interzisul este cu desăvârșire asemănat minorului. (Vezi D. Alexandresco, t. III, p. 41, ed. a 2-a).

Interdicția neexistând însă decât din momentul publicării hotărârei (art. 448), se înțelege că numai din acest moment art. 1826 devine aplicabil, chiar dacă cauza interdicției există mai înainte și era notorie.

După părerea generală, acest text nu se aplică numai la interdicția judiciară, ci și la acea legală,

care rezultă din unele condamnări penale. (Vezi Baudry et Loynes, *Privil. et hypothèques*, III, 2647; Guillouard, *Idem*, IV, 2191; T. Huc, XIV, 247; Garsonnet, *Pr. Civ.*, III, No. 2647 și IV, No. 1497, p. 537, nota 4 (ed. a 2-a). — *Contră*: Thomine-Desmazures, *Comment. du C. de proced. civile*, II, p. 196 (ed. din 1832).

În orice caz, textul art. 1826 fiind excepțional, nu poate fi aplicat la alți incapabili. Asupra acestui punct nu mai încapă nici o îndoială.

Adevăratul motiv al art. 1826 nu este preferența pe care legea o dă imobilelor față de mobile, ci împrejurarea că urmărirea mobilă se face mult mai repede și este mai puțin costisitoare. (Planiol, II, 198, ed. a 2-a).

Sanțiunea acestei regule nu poate fi alta decât nulitatea urmăririi. (Planiol, *loco cit.*).

(N. R.)

INFORMAȚIUNI

S'a pus sub presă, și va apare în cursul luni Februarie 1908:

CODUL GENERAL al JUDECĂTORULUI DE OCOL

de

EM. DAN

Avocat, membru în comitetul de redacție al *Curierului Judiciar*

Codul general al judecătorului de ocol cuprinde legea pentru organizarea judecătorilor de ocol votată în Decembrie 907, toate legile — afară de coduri — cari intră în competența sa de ex.: legea autentificării actelor, legea proprietarilor, legea învoelilor agricole votată în Decembrie 907, legea asupra vânatului, pescuitului, comerțului ambulant, sanitară etc., etc. și toate textele în întregul lor din codul penal și procedura penală date asemenea în competența sa, însoțite de adnotațiuni sub fiecare articol.

Adnotațiunile cuprind în mod desvoltat și complet doctrina, jurisprudența până la zi și dezbaterile parlamentare.

Doctrina este reprezentată prin autorii ce mai cunoscuți dupe edițiile cele mai noi de ex. Planiol edițiile din 905 și 906. Baudry Lacantinerie ed. 905 și 906. Aubry et Rau ed. vol. V 907. Baudry Lacantinerie împreună cu alți autori (cele 26 volume), Huc, Garsonnet ed. II 904. Laurent, Alexandresco, Glasson, Fuzier Herman, Garraud, Nacu, Săndulescu-Nenoveanu, Botez, Tocilescu, etc.

Jurisprudența este luată din: *Buletinul Casației*, *Curierul Judiciar*, *Dreptul*, *Revista Judiciară*, etc.

Fiecare articol are un index alfabetic și o diviziune a materiei după metoda lui Fuzier Herman (Code Civil annoté).

În afară de materiile cuprinse în textele din legea judecătorilor de ocol s'a dat cea mai largă desvoltare posibilă materiilor cari sunt numai enunțate de legea jud. de ocol, dar cari fac parte din codul civil, procedura civilă, codul penal etc. cum de ex.: acțiunile imobiliare, revendicarea, petițiile de ereditate, succesiunile, eșirile din indivizie, tutela, actele de notariat, adopția, probele — inserisuri, interogator, martori, jurământ, presumpțiuni —, poprirea, căile de atac, mandatul, excepțiuni, incidente, etc., etc.

Abonamentele se primesc prin cărți postale la ziarul *Curierul Judiciar* cari le va furniza exemplarele la apariție.